

Gamle Hartmann.

G. 14. Maj 1805. — D. 10. Marts 1900.

Guldbalderstægten
er lagt i Mulde,
kunstet er Træet
Gren efter Gren.
Plundret af Stormtid
og Binterkulde
— igen kun en Sangfugl,
en eneste en.

Han, som var højt
i Aarhundredets Morgen,
de længst hensatte
Sangeres Ven,
han, som saa Sægter
komme og spinde,
han var alene
blevet igen.

Da Oehlenschläger
med Ingeltingekræfter
drog frem af Jorden
og galdne Horn,
han ristede Randen
med Sangeruner,
en Sang, som aldrig
var hørt tilforn.

Da Eventyrdrængen
kom i hans Stue
og sag med ham
i det gamle Hjem.
Da spredt' den Blomster
ved Aarrens Lue,
og lidet Kjærest
i Sang steg frem.

Han elsker Salmen
fra Grundtvigs Læber,
han elsted Sulamiths
svulmende Sang,
han elsted alt,
som mod Solen stræber,
alt, som vil mades
i lys og Gang.

Da Marmorvesten
fra Grønnegade
kom mange Søndag
og blev som Gæst,
noa, da blev alle
Børnene glade,
da mødte de danske
for ham til Fest.

Tid, naar vi lyttede
til hans Tale
om alle de store,
vi aldrig saa,
det var som spredt'
der Blomst i Dale,
og Songens Himmel
blev høj og blaa.

Længe han levede,
og mangt han fristedt',
og dog blev aldrig
ham Jorden tung,
trods Aar og Sorger,
trods dem han mistet,
han sad blandt Ungdommen
lige ung.

Og Sangerlykke,
som aldrig eldes,
at være ung
under snehvidt Haar,
at Aarne rinder
uden at talles,
men Hjertet drømmer
om gensejt Baar.

Og nu, da Aarhundredet
faner Staven,
her foran Skellet
ind til det ny,
vi ligger den gamle
Mester i Graven
og hilfer med Bevob
det næste Øry.

Du nu Aarhundredet,
sig, hvad du bringer?
Bringer du Mand,
der kan føre an?
Giv stor Fugle
med Sol paa Vinger,
giv os en Mester
igen som han!

Afsr. Ipsen.

Gamle danske Bondergaarde.

Et historisk Træstørmuseum.

I et Hjørne af Kongens Have har Danst Træstørmuseum begyndt at opstille nogle Træbygninger, som skal danne Indledningen til en Samling andre Bygninger fra Land og By, hvor Omdannelsen fra primitiv Villa til vores Dages Riosforhold kan tydeliggøres. Der har været Planer oppe om at lage et paatænkt Museum ved Højskovsbygningerne på Gthersgårdens Eksercerplads i harmonist Stilforbindelse med Rosenborg som Midtpunkt i en Omgiveelse af Hollemejstres gamle Huse med tilsvarende Haveanlæg; men denne smukke Plan er blevet opgivet.

Hollemuseets energiske Direktor, Bernhard Olseni, har imidlertid ikke opgivet Tanken om at få fuldført sit Bygningsmuseum, og det er lykkes ham ved Bisstand af Staten og en Privatmand at erhverve den fornødne Grund ved Lyngby i umiddelbar nær.

af det historiske Landbrugsmuseum samt Lyngby Højskole og Landbrugsskole.

Paa dette Terræn, der foreløbig udsiger 4 Dkr. Land, men som kan udvides til over den tredobbelte Størrelse, vil Bygningsmuseet begynde at rejse sig i Aarsets Lov. De gamle Bondergaarde vil faa en fremtrædende, malerisk støn Beliggenhed paa det bakkede Terræn Skrænter, og de vil komme til at ligge i landlige Omgivelser, idet Terrænet dels lader op til Sørgenfris Park, dels til nogle Marker, som Fællesforeningen af Danmarks Brugssforeninger vil anvende til Forsøgskulter.

I Valget af Gaardene har Hr. Bernhard Olsen sagt at pavise den Traad,

der gaaer gennem Udvillingen af Danmarks Landbygninger, mere end gennem deres Arkitektur. Den første Gaard, man lader paa, bliver

den sydvestligste Gaard,

der har tilhørt Hans Petersen i Østensfeld ved Højsum. Den er af den saakaldte "sakshi" Bygningsform, et Røghus, Stortønsloft, med Arneildens brændende frit paa Gulvet. Her levede oprindelig Mennesker og Koer under samme Tag i et stort Rum, og Huset endte ved Arnegavlen. Hovedet findes af tilbyggede Opholdsrum for Bonden og hans Familie, er senere Tiders Tilføjelser.

Dette Oldtidshus, udsæltet, florladent og klæst regelret, herslede til vore Dage i Landet syd for en Linie fra Slesvig By til Høsumegnen. Gaarden er af Egebingsværk, til Dels med klinede Tøv; Udhusene er komne til senere.

Den næste Bygning bliver en nordvestlig Gaard fra Egnen omkring Haderlev. Den er af Bulvæk: vandret Egeplanke mellem Støpser. Mennesker og Koer lever endnu i et hus under samme Tag. Stalben er øste i øst Ende, men adfrit fra Beboelsen ved Toervægge. Det er Typen for den danske Middelalders enlangede Bondegaard. Den har for langt saet Skorsten, medens denne ofte funde fernes paa fjallandske og staanske Gaarde i forrige Aarhundredes første Del, i Jylland til hen i dette Aarhundrede. Udhuse findes; de er med Vestebælse lagt efter en retvinklet Orden.

Denne Gaard mangler Hollemuseet endnu; men det ventes sikker, at naar det hele Anlæg bliver bekendt i vidé Krede, vil de nødvendige Midler til dets Fuldsætelse ikke komme til at mangle.

Det tredie Led i Nækkens bliver en nærværligst "Stue"

af Buller og Blanker i Hør. Her er Kvægt flyttet ud af Stuen og henvist til Udhuse i Nærheden, øste parallelle med Baaningen.

Bed Siden af denne vil man finde et Udhus fra Småland, en saakaldet Sæddob, der er indlemmet af Hemsy til sin middelalderlige Form, som skydes Krævet til Forvær. Det er den gamle "Bur", som med sin fremstykende Dør, Højenloftssalen, hører til Højsæddoben (den høje Trappe) foran op, hjente som Bevaringshus for Gaardens fastbare Sager, Lænnesmidler o.s.v. og som Tilslagssted for dens Beboere i urolige Tider. Vi sender Huset fra vor Middelalders Højsæddob, og som "Varf" har det staet ved mange jyske Præstegårde, til hvilke formentlig rejsende tyede for at faa Husby for Natten.

Endelig mørder vi en nærværligst Tøllinggaard fra Ræs ved Høleholm. Den er bygget af liggende Egeplanke mellem Støpserne. Langene har en sluttet, retvinkelst Form, der ligger om en Gaardsplads og dækker over et Fladerum paa ca. 4000 Kubikruter. Det er den danskt-sæddob-hænderhældste Gaardform, der har høstet i saa mange Egne i vort Land i de sidste Aarhundrede, og som ofslutter en Udvilling fra Oldtiden til ind i dette Aarhundrede.

Man har tent sig, at en Del af Landbrugsmuseets Sager vil kunne finde Plads i denne Gaards Udhænge. Det nævnte Museum vil saa en saa stark Tøllingstænk ved den forestaaende Landbrugsfæstning i Odense, at det vil blive det rigtigstige i Verden. Det kan vanskeligt faa noget bedre Lokale end denne gamle Bondegaard.

Naturligvis er det ikke udelukket, at her senere kan højes nye Led til disse Hovedformer af gamle Bondergaarde eller findes interessante Museumsbygninger paa Gthersgårdens Eksercerplads i harmonist Stilforbindelse med Rosenborg som Midtpunkt i en Omgiveelse af Hollemejstres gamle Huse med tilsvarende Haveanlæg; men denne smukke Plan er blevet opgivet.

Hollemuseets energiske Direktor, Bernhard Olseni, har imidlertid ikke opgivet Tanken om at få fuldført sit Bygningsmuseum, og det er lykkes ham ved Bisstand af Staten og en Privatmand at erhverve den fornødne Grund ved Lyngby i umiddelbar nær.

Skrænterne belægtes med Træer og Klatte Gaardene omgivne med Humle- og Blomsterhaver, Raal og Abildgaardes samt Vostræer. Ved denne nærværlæste Tøllinggaard vil man høje at lade et gammeldags Paveporte, som oprindelig stodtes ved den, opståa paan, — fort sagt, der vil, hvis de fornødne Midler ikke kommer til at mangle, blive støbt et Træflismuseum, som med Tiden kan blive en af vores Lands ejendomsmægtige Seværdigheder, og som paa Grund af sin nære Beliggenhed ved Hovedstaden vil kunne gøre Regning paa stort Besøg af Danst som af Tilfældende.

Idébrænde.

Gaardejer Hans Rasmussen Gaard i Udhølper er intalt nedbrændt. En Del af Indboet samt 5 Koer og 4 Heste rededes, mens Resten af Bejæringen, hvortilblandt 6 Koer, indebrændte.

Forleden eksploderede en Lampe, der anvendtes til Opvarmning af Kasernerens Opholdsrum i Thorvaldsens Opholdsrum i Thorvaldsens Hestekastræning i Esbjerg. Heden greb meget hurtigt om sig, og opintet Halvdel af det store Barelager ødelagdes, inden Brandvæsenet blev Hæret over Heden. Barelageret var assureret i "Danmark" for 60,-000 Kr. og den anrettede Stade anslaas til 300 a 40,000 Kr.

Dødsfald.

Forsætteren Baldemar Korfitzzen er afgaet ved Doden i en Alder af 50 Aar.

— Hr. Forpagter paa Højsing, A. D. Stamer, er afgaet ved Doden.

— Den danske Biceksens i Nyborg, Sværig, Raadmand J. G. Joachimsson, er afgaet ved Doden, 55 Aar gammel, ramt af et Slagtsvæde.

— Sporekashedirektør A. R. Nørst i Ribe er afgaet ved Doden 68 Aar gammel.

— Hr. Sognepræst til Biskinde og Auning, J. B. Helms, er afgaet ved Doden i en Alder af 79 Aar.

Ulykke.

Forleden kom en Bryggerkusk i Roskilde, som havde et Stykke ned Amagerbrogade, da Hestene blev styg og tog Magten fra ham. Ingen vedde at faste sig i Bejæring for de to højtbyggede Heste og sagde at standse dem, og det var ikke hesten, der muligt at vinde Hæret sammen over dem. Saa stætte det Hæret, at hans Vogn i Garten stodt imod en anden Vogn, hvorefter han blev slægtet af.

Der ledde straks Folk til Hjælp, men Kusken laa, hvor han valdi, som livlos. Man bar ham i Hus og foretog Oprydningstørsteg ud af Hæret. Saa blev han i Ambulancevogn ført til Kommunehospitalet. Her viste det sig, at han havde beholdt sine Lemmer hele, men det syntes, som han havde faet et kraftigt Hjernystelse, og hans Tilstand var betenklig.

— En 10 Aars Pige, Datter af Handelsmand Jørgen Hansen, Godtgård Stov, er druknet ved at falde i en Mergelgrav.

— Hr. Husejer J. Jensen, Lysholm, forlod forleden Højsæs i stærkt berusset Tillstand. Siden har ingen set ham, for han ca. en Uge efter aldeles usædigt fundes ligende ved paa H. Nielsen's Mark i Troelstrup. Hans Mund og Næse var helt tilsløpt ved Jorden.

— En Del Bonder, som var paa Bejæring fra Kolocia hjem til Viborg, er forulykkede paa Donau. Trods stærk Blæst vilde Bonderne sejle over Borden. Da Bonderne havde næaret Hæret, kontredte den, og alle om Bord varende vilde være lange, inden hun igen kan arbejde.

— En Del Bonder, som var paa Bejæring fra Kolocia hjem til Viborg, er forulykkede paa Donau. Trods stærk Blæst vilde Bonderne sejle over Borden. Da Bonderne havde næaret Hæret, kontredte den, og alle om Bord varende vilde være lange, inden hun igen kan arbejde.

— Et Hjørne af Kongens Have har et historisk Træstørmuseum begyndt at opstille nogle Træbygninger, som skal danne Indledningen til en Samling andre Bygninger fra Land og By, hvor Omdannelsen fra primitiv Villa til vores Dages Riosforhold kan tydeliggøres. Der har været Planer oppe om at lage et paatænkt Museum ved Højskovsbygningerne på Gthersgårdens Eksercerplads i harmonist Stilforbindelse med Rosenborg som Midtpunkt i en Omgiveelse af Hollemejstres gamle Huse med tilsvarende Haveanlæg; men denne smukke Plan er blevet opgivet.

Naturligvis er det ikke udelukket, at her senere kan højes nye Led til disse Hovedformer af gamle Bondergaarde eller findes interessante Museumsbygninger paa Gthersgårdens Eksercerplads i harmonist Stilforbindelse med Rosenborg som Midtpunkt i en Omgiveelse af Hollemejstres gamle Huse med tilsvarende Haveanlæg; men denne smukke Plan er blevet opgivet.

Som man kan tent sig, vil Terrennet omkring Gaardene blive beplantet,

Aarhus nye Kirke. Der er nu i alt indkommet 43,526 Kroner til den nye Kirke i Aarhus, foruden at der er givet Tilsgen om gratis Indleggelse af Barnearbejdet. Endvidere har Hr. M. Filtenborg lovet at stanke Kirken et stort Tænur med Tilbehør.

En flink lille Pige, ved Branden paa Hedebogaard i Vestinge Sogn i November Maaned f. 1. viste den 8-årige Anna Olsen sig sjælden smukt. Hun slog alene 9 Koer løse og fik dem jaget ud.

Som Anerkendelse for den lille Piges røste Færd vedtoges det paa Raadvadsholteiens Representantmøde, at Brandkassen skal forstørre hende en Sporesafsebok lydende paa 100 Kr.

En Vestjyde paa Pariserudstillingen. Jesper Olseni i Hjeltring, en gammel Mand paa 73 Aar, har anmeldt Deltagelse i Vestensudstillingen med Kasinympler, blandt hvilke der særlig er Anledning til fremhæve en af 100 Ringe samme, men af Halskæde og et Armbånd af Kasinympler.

Forleden eksploderede en Lampe, der anvendtes til Opvarmning af Kasernerens Opholdsrum i Thorvaldsens Opholdsrum i Thorvaldsens Hestekastræning i Esbjerg. Heden greb meget hurtigt om sig, og opintet Halvdel af det store Barelager ødelagdes, inden Brandvæsenet blev Hæret over Heden. Barelageret var assureret i "Danmark" for 60,-000 Kr. og den anrettede Stade anslaas til 300 a 40,000 Kr.

At følges i Liv og Død. Det hører til Sædvenhederne, at Mand og Hustru dør samtidig. Dette skete imidlertid i Roskilde Praa, Roskilde Sogn ved Sorø, idet Konen døde om Formiddagen og Manden om Ettermiddagen. Det blev begge jordede samtidig paa Roskilde Kirkegaard. Det var gamle Folk. Mandens Hede ved Johan Hansen, i Almindelighed kaldet Johan Vaer.

Afko v Folkebøjskole har udgivet et trykt Beretning for Skoleaarene 1897-98 og 1898-99. Foruden Fortegnelse over Eleverne, stønede Bøger osv. fortæller Skolens Historie i det nævnte Aar, det har været rig vaag Begivenheder.

Skolen er blevet selværende og har hertil af Staten faet et Loan paa 60,-000 Kr., til det nye Badehotel ved Marselisborg er nu fuldt tegnet. En betydelig Del af Kapitalen er tegnet i Aarshus. Etudet blev afsluttet i "Danmark" for 60,-000 Kr.

Marselisborg Badeanstalt. Aktiekapitalen — 160,000 Kr. — til det nye Badehotel ved Marselisborg er nu fuldt tegnet. En betydelig Del af Kapitalen er tegnet i Aarshus.

Skolen er blevet selværende og har hertil af Staten faet et Loan paa 60,-000 Kr., til det nye Badehotel ved Marselisborg er nu fuldt tegnet. En betydelig Del af Kapitalen er tegnet i Aarshus.

Skolen er blevet selværende og har hertil af Staten faet et Loan paa 60,-000 Kr., til det nye Badehotel ved Marselisborg er nu fuldt tegnet. En betydelig Del af Kapitalen er tegnet i Aarshus.

Skolen er blevet selværende og har hertil af Staten faet et Loan paa 60,-000 Kr., til det nye Badehotel ved Marselisborg er nu fuldt tegnet. En betydelig Del af Kapitalen er tegnet i Aarshus.

Skolen er blevet selværende og har hertil af Staten faet et Loan paa 60,-000 Kr., til det nye Badehotel ved Marselisborg er nu fuldt tegnet. En betydelig Del af Kapitalen er tegnet i Aarshus.

Skolen er blevet selværende og har hertil af Staten faet et Loan paa 60,-000 Kr., til det nye Badehotel ved Marselisborg er nu fuldt tegnet. En betydelig Del af Kapitalen er tegnet i Aarshus.

Skolen er blevet selværende og har hertil af Staten faet et Loan paa 60,-000 Kr., til det nye Badehotel ved Marselisborg er nu fuldt tegnet. En betydelig Del af Kapitalen er tegnet i Aarshus.

Skolen er blevet selværende og har hertil af Staten faet et Loan paa 60,-000 Kr., til det nye Badehotel ved Marselisborg er nu fuldt tegnet. En betydelig Del af Kapitalen er tegnet i Aarshus.

Skolen er blevet selværende og har hertil af Staten faet et Loan paa 60,-000 Kr., til det nye Badehotel ved Marselisborg er nu fuldt tegnet. En betydelig Del af Kapitalen er tegnet i Aarshus.

Skolen er blevet selværende og har hertil af Staten faet